

COM COMENÇAR I ACABAR LES CLASSES?

Quan els mestres proposem la realització d'activitats d'aprenentatge, prèviament ens hem formulat uns objectius, encara que sigui implícitament. Per contra, normalment l'alumnat els ha d'endevinar i no sap per què fa una activitat, ni per a què li serveix. Preguntes habituals són: "Per què he de fer aquesta pregunta?", "Per què he de fer un esborrany?", "Qui ho llegirà?", "Val per a la nota?", preguntes que demostrin que no es tenen clars els objectius de la tasca ni per què es proposa realitzar-la d'una determinada manera. Com es pot fer una tasca si no se'n sap la finalitat? No ha d'estranyar que la major part de les vegades el temps d'aprenentatge sigui poc rendible i que tot s'oblidi ràpidament.

En conseqüència, en tot procés didàctic cal planificar com es compartiran els objectius amb l'alumnat i com se l'ajudarà a avaluar/regular les percepcions no idònies. Això no vol dir que els objectius siguin quelcom preestablerts i immutable des de l'inici. Els objectius es van reelaborant mentre s'ensenya i s'aprèn, però sense un sistema d'orientació que marqui el camí és difícil no perdre's.

Dos dels moments clau per compartir aquests objectius són l'inici i el final de les classes. Les estratègies que s'utilitzin en aquests dos moments clau poden afavorir i millorar la qualitat dels aprenentatges, ja que tenen molt a veure amb promoure l'autoregulació de l'alumnat.

Al començament l'alumnat es representa què podrà aprendre en aquella sessió i si creu que li serà d'interès i si valdrà la pena dedicar-hi esforços, i que al final es quedarà amb un resum de les idees importants, tot revisant les seves representacions inicials i, segurament, reconeixent què és allò que encara no entén o no sap fer prou bé¹.

¹ [Com comencem i acabem les classes? Neus Sanmartí i Maria Ojuel. Perspectiva escolar 390.](#)

INICI DE LES SESSIONS

	Accions	SÍ	NO
1	Compartim o recordem amb l'alumnat què volem que aprenguin, per què i com. (Motivació).		
2	Organitzem el treball de la sessió, recordem normes i les justifiquem o renegociem. (Cohesió del grup).		
3	Generem un bon ambient de treball i gestionem els elements negatius que sorgeixen. (Emocions).		
4	Planifiquem les tasques per tal que l'alumnat en posi en situació d'aprendre de manera autònoma.		
5	Presentem el nou objecte de coneixement connectant-lo amb possibles vivències i interessos de l'alumnat.		
6	Promovem que tots els alumnes plantegin i verbalitzin preguntes sobre el nou objecte de coneixement.		
7	Connectem el nou aprenentatge amb el treball realitzat prèviament a la mateixa àrea o d'altres. (KPSI, mapes conceptuals...)		
8	Deixem temps per planificar la feina i distribuir responsabilitats.		
9	Entrem a classe puntualment i amb un somriure, saludant.		
10	Ens posem en mode "bon humor" intentant no arrossegar les emocions negatives d'altres grups o reunions.		

FINAL DE LES SESSIONS

	Accions	SÍ	NO
1	Planifiquem amb antelació com es recollirà allò que s'ha treballat a classe i com es promourà la presa de consciència del que s'ha après.		
2	Dediquem uns minuts a promoure la reflexió i verbalització dels aprenentatges adquirits.		
3	Demanem als alumnes que plasmin per escrit les idees i aprenentatges clau de la classe (diari de classe, carpeta d'aprenentatge, blogs, intervenció rotativa d'uns quants alumnes al final de cada classe...)		
4	Formulem preguntes com: què hem fet a classe avui? què hi hem après? què no m'ha quedat prou clar? què ha funcionat del treball realitzat?...		
5	En aquells casos que s'han connectat o utilitzat aprenentatges anteriors realitzem o revisem la base d'orientació personal.		
6	Proposem una petita tasca estimulante per fer a casa que no sigui reproductiva ni de realització mecànica (veure un programa TV, llegir una notícia, fer una recerca a Internet, pensar en preguntes sobre el tema del proper dia, escriure el seu diari o carpeta d'aprenentatge...)		
7	Donem alguna pista sobre el treball del proper dia per promoure el seu interès (plantejar un repte o endevinalla, anunciar una de les activitats o experiment que farem...)		
8	Proposem als alumnes que verbalitzin què han après dels seus companys i companyes (com s'han organitzat, com formulen les preguntes...)		
9	Aprofitem el final de la classe per dirigir-nos a alguns dels alumnes per remarcar alguna cosa que han fet bé.		
10	En els casos de classes finals d'una unitat didàctica o projecte identificar què hem après i què ens havíem proposat d'aprendre. Recuperar les preguntes inicials i comprovar si les hem resolt. Identifiquem quins són els aprenentatges clau que podrem fer servir en altres contextos d'aprenentatge. Reflexionem sobre què han aportat pel bon funcionament del grup i en què poden millorar...		